

JOSIP OGULINEC

Nakon dugačke i teške bolesti umro je i 8. 06. 1981 sahranjen na groblju Mirogoju profesor Josip Ogulinec, nositelj Partizanske Spomenice i dugogodišnji direktor znanstveno-istraživačke ustanove Zavoda za geološka istraživanja u Zagrebu.

Rođen je 18. 01. 1911. u malenom i siromašnom selu Zabnu nedaleko od Siska. Roditelji su mu bili siromašni seljaci, Stjepan i Marija, a osim pokojnika imali su još jednoga sina, Ivu.

Svoje najranije djetinjstvo i osnovno školovanje proživio je u svom rodnom selu, i odlukom roditelja upisao se je nakon završenoga osnovnoga školovanja u gimnaziju u Sisku, dok mu je brat Ivo, ostao u Zabnu, da bi ondje, s roditeljima nastavio život siromašnoga seljaka.

Gimnazijsko je školovanje započeo 1922/23, i našavši se u novoj okolini susreo je mnogo drugova koji nisu imali ništa više nego li i on sâm i ne mi-reći se sa stanjem i životom koji je imao pred sobom ulazi kao učenik 6-toga razreda u redove progresivne omladine i već 1928 postao je članom SKOJ-a na sisačkoj gimnaziji.

Svoje revolucionarne ideje i opsežno poznavanje marksističkih ideja i shvaćanja — pošto je održavao neprekidno veze s rodnim selom — prenosi te ideje i shvaćanje među mlade ljude svoga sela, u kojemu je godine 1934 osnovana partijska organizacija KP.

Svoje je srednjoškolsko obrazovanje završio na gimnaziji u Sisku škol. godine 1929/30 i nakon toga se je upisao na tadašnji Filozofski fakultet na Sveučilištu u Zagrebu, odabravši skupinu prirodnih znanosti za svoj studij. Njegova politička aktivnost nije ovdje završila nego su se njegove veze s rod-

nim selom isto kao ranije održavale. Dakako da ta aktivnost nije izbjegla oku tadašnje policije, pa je 1935 bio uhapšen s nekolicinom svojih drugova i u Petrinji osuđen »kao član organizacije kojoj je cilj bio propaganda komunizma.« Nakon održane kazne završio je studij na Sveučilištu apsolviravši skupinu predmeta prirodnih znanosti, odlazeći nakon toga na odsluženje vojnoga roka.

Slijedeća etapa njegovoga razvojnoga životnog puta započinje trenutkom, kada je kao oficir bivše jugoslavenske vojske i komandir protuavionske baterije u selu Odri zajedno s ljudstvom svoje baterije prisustvovao političkim demonstracijama u Odri 27. 03. 1941.

Nedugo nakon toga — po zadatku KP — prijavljuje se u tadašnje domobranstvo, postavši oficijom domobranstva u garnizonu Sisak. Na tom je položaju razvio vrlo živu aktivnost, osnovavši najprije Vojni Komitet, a zatim, uspostavivši žive veze s Partizanskim sisačkim odredom pomoću kanala koji je uspostavio, bogato je opskrbljivao taj odred oružjem, municijom i opremom, iz skladišta svog domobranskoga garnizona u Sisku. S druge strane je slao vrlo vrijedne informacije vojne naravi i KP i rukovodstvu Sisačkoga partizanskoga odreda, a kasnije i partizanskom rukovodstvu Banije.

Nema sumnje, da je njegova propagandna aktivnost i aktivnost Vojnoga komiteta kojemu je on bio na čelu, ostavila dubokoga traga na ponašanje domobranske vojske u sisačkom garnizonu i području.

Takva njegova aktivnost nije mogla proći nezapažena i on je, osuđen na neprijateljsku djelatnost izveden pred Prijeki Vojni sud, koji ga — radi nedostatka dokaza — osudio na robovanje u zloglasnom ustaškom logoru Jasenovcu.

Tu je u svojstvu bolničara, proživljavajući teške trenutke, doživio 1944. godinu, kada se je s nekolicinom svojih drugova, bijegom iz logora spasio. Neposredno nakon bijega priključio se je borcima 14. srednjebosanske brigade s kojom je — pod borbama — doživio i oslobođenje zemlje.

Uključujući se nakon završenoga rata svim svojim silama u obnovu zemlje i obavljajući razne dužnosti došao je u svojstvu glavnoga geologa na tadašnje prvo proizvodno naftno polje u Lendavi, odakle biva premješten po službenoj dužnosti na rad u Beograd, odakle se 1951. vraća u Zagreb, preuzimajući 1. 02. 1951. mjesto i dužnost glavnog geologa, Geološkog zavoda službujući u tom svojstvu do 1. 10. 1955., kada je postavljen za direktora Geološkoga zavoda.

Došavši na položaj glavnoga geologa Geološkoga zavoda uočio je odmah da zavod raspolaže vrlo manjkavom opremom potrebnom za normalni rad i da je stručnoga ljudstva daleko premalo za opsežnije poslovanje i rad zavoda. Pronalazeći potrebna financijska sredstva počeo je popunjavati postojeću oskudnu tehničku opremljenost zavoda novim instrumentarijem i — uspoređujući s tim — počeo je mlađim kadrovima SSS i VSS povećavati i popunjavati postojeće praznine, posebno u mikropaleontološkom odsjeku i u kemijskom laboratoriju.

Započeo — a kasnije kao direktor zavoda — nastavio je uspostavljanje živih stručnih veza i zajedničkih radova sa strukovnjacima Prirodoslovno-matematičkoga fakulteta i Rudarsko-geološko-naftnoga fakulteta te strukovnjacima Prirodoslovnih muzeja, zatim strukovnjacima poduzeća »Geofizika« geološkom službom Nafta-plina tadašnjim poduzećem »Geotehnika«, a posebno

Geološkim zavodom u Ljubljani i dr. Vodio je brigu i oko publikacije zavoda »Geološkog vjesnika«, kojemu je bio i odgovorni urednik.

Jedna od njegovih ideja je bila da se status Geološkoga zavoda regulira zakonom, da se geološkim znanostima dade ono mjesto u društvu koje im po vrsti i težini rada pripada, a druga mu je preokupacija bila da se sve geološke organizacije, zavodi na fakultetima i muzeji, zajedno s nastavnim osobljem sjedine u jednu snažnu geološku organizaciju, koja bi mogla zadovoljiti svim zahtjevima koje bi se postavili i rješavati sve probleme praktične, primijenjene geologije i na kojoj bi se razvio i snažan znanstveni rad.

Prva njegova misao sada se ostvaruje i Zakon o geološkim službama će uskoro biti prihvaćen.

Druga njegova zamisao, — sjedinjavanje svih geoloških zavoda — u jednu jedinstvenu snažnu organizaciju nije ostvarena; glavni razlog je, čini se, bio što se nisu mogla namaknuti potrebna financijska sredstva za gradnju reprezentativne zgrade u kojoj bi bili smješteni svi zavodi, predavaonice, muzeji, knjižnica itd.

Po naravi pokojnik je bio razmjerno zakopčan, tihi čovjek, koji se nikada nije nametao, ali koji je uspijevaao uvijek proturiti svoju misao na sebi svojstven, mirni način.

Znanstveni opus koji je ostavio nažalost nije velik, a što je vrlo značajno, sav taj opus posvećen je problemima nafte i naftne geologije. Po svojim sklonostima bio je izraziti geolog-naftaš i šteta je što se nije mogao baviti isključivo naftnom geologijom, u kojoj je bez sumnje ostavio dubokoga traga.

Jedna od njegovih značajki bila je izvanredno razvijena moć opažanja i to opažanja velikih morfoloških oblika ali i veliko razumijevanje i otkrivanje sitnijih oblika u litosferi.

Promatrajući pokojnikov život u cjelini može se reći, da je bio čovjek na mjestu, aktivan, misaon, ali nenametljiv, pošten do srži, uvijek spreman da pomogne svakome, čovjek koji je svojim radom zaslužio da bude poštovan i da mu se uspomena nikada ne zaboravi.

Antun Takšić